

ročník XVIII

Nové Bratrské Listy

*Miloval jsem tě odvěkou láskou,
proto jsem ti tak trpělivě prokazoval
milosrdenství. (Jeremiáš 31,3)*

Z obsahu:

**kázání B. Kejře
dějiny - Bratři a král
Unity synod 2016
ze seniorátu
partnerské sbory**

(září 2016) **3**

obsah

kázání	
Povolání svatí (<i>B. Kejř</i>)	59
biblické studie	
Exotem na této zemi (<i>L. Heryán</i>)	62
dějiny	
Bratří a král (<i>J. Just</i>)	65
unitas fratrum	
Synod UF (<i>O. Halama</i>)	68
Poselství synodu	69
Synod Britské provincie (<i>red</i>)	69
náš seniorát	
Kazatel B. Kejř (<i>J. Polma/red</i>)	70
Vzpomínka na sestru P. Vacovskou (<i>N. Běťáková</i>)	75
Jak nám Hus přivedl bratra (<i>JP</i>)	76
Chatky na jihu (<i>eš</i>)	77
Praha (<i>eš</i>)	77
Jablonec - dvě jubilea (<i>red</i>)	78
téma- partnerské sbory	
Jablonec	78
Potštejn	79
Železný Brod	81
Praha	82
z církvi	
zemřel Jörg Zink	83
církev a humor	

Nové Bratrské Listy

18. ročník (2016)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR

při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3

tel: 224 941 870

mail: uf.praga@centrum.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

Milé čtenářky, milí čtenáři,
třetí číslo našeho časopisu přináší vedle obvyklých biblických či teologických zamyšlení, pohledů do dějin církve a zpráv o dění v našem seniorátě i v církvích doma i ve světě především zprávu o odchodu bratra kazatele Bohumila Kejře, který tento časopis zakládal a řadu let byl jeho redaktorem. Jak to bývá, teprve tato příležitost nám ukazuje jasněji než kdy dřív, kolik nám Pán Bůh skrze tohoto bratra daroval.

Letošní rok byl pro Unitas fratrum důležitý konáním světového synodu, o němž zatím informujeme krátce, ale doufáme, že přineseme další a důkladnější zprávy v příštím čísle.

Téma partnerských sborů, které jsme tentokrát zvolili, nám může připomenout, čím je důležité, abychom se jako křesťané sdíleli o své radosti i starosti, uměli si navzájem pomáhat a povzbuzovat se. A samozřejmě může i vyvolat otázku, jestli tu něco ke své škodě nezanedbáváme.

Možná jste neznali teologa Jörga Zinka, který zesnul v Pánu v srpnu, ale v souvislosti s blížícími se volbami je zrovna on připomínkou, že křesťan by se měl starat o to, jak jsou vedeny veřejné záležitosti a dát svůj názor najevo - ačkoli, přiznám se, dostal jsem tento týden hlasovací lístky a nějak si ne a ne vybrat.

Ať nám dá Pán Bůh moudrost pro věci veřejné i církevní a hlavně nám nedá ztráct naději, která nezklame - naději v Kristu a v evangeliu o Boží lásce.

Jindřich Halama

**Děkujeme za podporu pro náš časopis.
Číslo účtu 2900700247/2010**

kázání

Povolání svatí, ať jsme shromážděni kdekoliv

Pavel, z vůle Boží povoláný apoštol Krista Ježíše, a bratr Sosthenes církvi Boží v Korintu, posvěceným v Kristu Ježíši, povoláným svatým, spolu se všemi, kteří vzývají jméno našeho Pána Ježíše Krista, ať jsou shromážděni kdekoliv, jinde či u nás: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista. (1K 1,1-3)

Milé sestry a bratři,

je to pro nás nepochybně důležitý den, když se začínáme scházet na novém místě... Jsme trochu zvědaví, trochu napnutí... Srovnáváme s tím, co jsme museli opustit – a ptáme se, jaké to zde bude. Jak se nám v této kapli bude líbit, jak se nám bude dařit, co nám to zde přinese?! A jestli můžeme s nadějí očekávat, že se nebudeme scházet jen ze zvyku, že je nám spolu dobře, ale že naše působení bude i přínosem pro jiné lidi – a že zkrátka Pán Bůh s námi bude i na tomto místě. Ano, je to zvláštní chvíle, zcela jistě jeden z důležitých, předělových okamžiků v životě našeho sboru.

A já jsem na tyto věci myslel již řadu dní před touto nedělí – a pokoušel jsem se najít nějaké vhodné biblické místo, ze kterého bych mohl při výkladu Božího slova vyjít – a nebylo to snadné. A pak jsem se rozhodl pro začátek prvního dopisu apoštola Pavla do Korintu. Jestli jsem se rozhodl správně – no to se uvidí. Ale snad s Boží pomocí k nám tento text promluví.

Korint bylo velice důležité město starého Řecka, bylo metropolí provincie Acháje. Na okraj poznamenávám, že se zde pořádaly hry, které si v té době nezadaly s olympijskými... A prosté a známé označení „korintské sloupy“ nás vede k uvědomění, jak zde kvetla kultura a stavitelství. Není se co divit – Korint měl dokonce tři námořní přístavy, z nichž dva umožňovaly vyplouvat na opačné strany – jeden do Egejského moře a dnešní Itálie (tedy tehdy do centra Římské říše) a ten druhý zase na druhou stranu, do Asie... Samozřejmě, že toho čile využívali všelijací obchodníci a Korint z toho profitoval úžasným způsobem. A stal se takovým kosmopolitním městem, kde se prolínaly nejrůznější národy a kultury a náboženství.

Apoštol Pavel zde působil jako kazatel a misionář několik měsíců a těsně po polovině prvního století zde mohl být založen křesťanský sbor. Dlužno však říci, že s ním měl Pavel snad nejvíce starostí a těžkostí. Neobjevovala se zde jen kritika na jeho činnost a zlehčování jeho postavení – vyskytovaly se zde nejrůznější nedostatky, nepochopení, rozpory a rozdělování, všelijaké myslitelné i nemyslitelné úlety – a jistě je zapotřebí zmínit, že v tom bohatém, pyšném městě s výstavnými budovami a chrámy, městě plném zbohatlíků a zámožných, pyšných lidí, pro které nic nebylo nedostupné, kteří žili jen pro přepych a rozkoše – že v takové společnosti byl

místní křesťanský sbor, alespoň vnějšně, tou nejušmudlanější Popelkou. Tvořili je lidé převážně z těch nejhudších vrstev. Patřilo do něj pár židů, kteří museli opustit svou synagogu kvůli tomu, že vyznávali Ježíše jako toho Bohem vyslaného Zachránce. Kdepak výstavné chrámy, či alespoň vkusné modlitebny! Korintští křesťané se scházeli ponejvíce v domácnostech několika svých členů, kteří měli takové domy, do kterých se vešlo, kromě rodiny, pár dalších lidí... Věřu, zdálo se, že je to ubohá společnost!

Ale povšimněme si, jak začíná tento dopis, který si dnes v několika úvodních verších přibližujeme – Pavel se představuje, jak se to tenkrát slušelo (podpis byl zcela na začátku – podobně jako hlavička na firemních papírech dnes) a pak následovalo oslovení. Pojmenování adresáta, příjemce dopisu.

Ne, Pavel neměl žádný důvod tento sbor nějak chválit, vyvyšovat, pochlebovat mu, „mazat mu med kolem huby...“ A přece, jak vznešeně to zní: *církví Boží v Korintu, posvěceným v Kristu Ježíši, povoláním svatým, spolu se všemi, kteří vyzývají jméno našeho Pána Ježíše Krista, ať jsou shromážděni kdekoliv, jinde či u nás*. Milí přátelé, to je úžasné oslovení: „církví Boží“ – Pravda, apoštol zde používá velice běžný výraz, který v obecné řečtině označoval jakýkoliv shluk lidí, ještě výstižněji nějaké svolané shromáždění – ale tento termín *ekklesia* (i vlivem řeckého překladu Starého zákona, Septuaginty, kde označoval svolání, shromáždění Božího lidu, Izraele) se stal v křesťanském slovníku a používání popisným obratem pro „církev“.

Víte, i když se dnes například zdá, že se stírají hranice mezi jednotlivými státy a že se všichni stáváme jakoby rovnými občany jednoho světa, lidmi se stejnými právy, s rovnými šancemi – ono to neplatí až tak úplně. Vždycky záleží na tom, odkud kdo pochází, jaké jsou jeho kořeny, kam patří, kdo za ním stojí... Jaká je třeba jeho státní příslušnost, či odkud je... A tak vidíme třeba v těch nejbohatších státech množství lidí, kteří dělají tu nejtěžší práci a přece zůstávají opovrhovanými, znevýhodňovanými „gastarbeitry“.

Křesťané v Korintu určitě patřili, jak jsme naznačovali, k těm, kteří byli přehlíženi, možná vysmíváni – ale apoštol je označuje jako „církev Boží“, jako ty, které si sám Bůh vybral, vyvolil, povolal do své blízkosti, aby byli jeho lidem. Aby byli jeho – tak, jak nikdo jiný. A to je to nejslavnější, čeho člověk může dosáhnout. Ale můžeme toho opravdu dosáhnout? Ne, nemůžeme. Ze svých vlastních sil, svým nadáním, vzdělaností, sebeusilovnějším chtěním – na tuto metu nedosáhneme. Ale je možné to prostě jen přijmout jako dar. Uposlechnout pozvání. Vzít vážně skutečnost, že Bůh nás chce mít u sebe a pro sebe. A své chtění, své přání, svůj záměr uskutečnil skrze Ježíše Krista. Skrze Beránka za nás obětovaného – touto obětí jsme byli posvěceni – bylo z nás snato všechno, co nás od Boha odděluje – naše provinění, naše nevěrnosti, naše selhání – byli jsme očištěni a posvěceni.

Posvěcení není náš stav svatosti jako dokonalosti, čistoty, jakési supermanské zbožnosti. My v tom nejsme aktivní, my to nedosahujeme – ale jsme takto získávání

pro Boha. On je svatý a jeho svatost je jako oheň, který všechno nečisté, vše co není ryzí, spálí. V jeho blízkosti ob stojí jen to, co je pro něj připravené, co je posvěcené, tedy očištěné, oddělené. A na tom u člověka všechno záleží. Nic víc nemá, ničím víc nemůže být, vyšší cenu nelze získat.

A takoví jsou křesťané v Korintu. A nejen tam – apoštol Pavel dodává: „spolu se všemi, kteří vyzývají jméno našeho Pána Ježíše Krista, ať jsou shromážděni kdekoli, jinde či u nás“. V církvi Boží neexistují nějaké výkonnostní třídy či privilegované vrstvy, ani nezáleží, na kterém místě se zrovna nacházejí – ať jsou shromážděni kdekoli. Ať mají ještě příležitost se scházet v synagogách, nebo někde na břehu řeky, po domácnostech nebo v katakombách; ať se později budou scházet v chrámech a vyšňorených katedrálách – to místo samotné není rozhodující. Na čem záleží, je, zda vyzývají, zda vyznávají jméno Pána Ježíše, jako svého jediného Zachránce – Spasitele. I jako svého Vůdce a Mistra.

Jsem rád, že se můžeme scházet v této kapli – jistě je to v mnohém krásný a důstojný a vyhovující prostor (a v něčem třeba zase vidíme vady) – ale ať bychom byli kdekoli, třeba v katedrále sv. Víta – nic by to nepomohlo, kdybychom se nescházeli ve jméno Ježíše Krista – a tak na něj chceme očekávat. Věřit, že je s námi. Spoléhat na jeho přítomnost a vedení, na jeho požehnání, které proměňuje všednost ve svátek, úzkost v odvahu, vlažnost v nový oheň, lhostejnost v zájem a lásku, zoufalství v naději. Ano, tyto překvapivé skutečnosti Bůh tvoří, znovu a znovu je opakuje jako veliký zázrak. Není vázán časem ani místem – ale očekává srdce otevřená, důvěřivá, věřící...

A ještě bych se rád dotkl závěrečného verše našeho textu – po představení a oslovení následoval (po formální stránce) pozdrav, řecky obvykle „chaire“ (buď zdrav). Ale apoštol Pavel píše: „charis hymín“ – tedy „milost vám“. To je úžasné, že člověk může vědět a počítat s Boží milostí...

Věci se neodvíjejí jen podle svého logického vývoje; ani neplatí jen přísný zákon spravedlivé odplaty. Nemusíme očekávat pouze na to, na co „máme“, ale můžeme si přivlastňovat Boží milost. Bůh se k nám sklání a povolává a přijímá za syny a dcery. Ať nás jeho povolání zastihne na jakémkoli místě. Je naší touhou, aby i zde bylo zjevné, jak dobrý a mocný je náš nebeský Otec. Amen.

*Bohumil Kejš
první shromáždění v Domově Sue Ryder, září 2006*

biblické a teologické studie

Letos v létě vyšla v nakladatelství Portál knížka biblických úvah a výkladů sale-siánského teologa Ladislava Heryána: Exotem na této zemi. O Božím milosrdenství mezi námi.

Láďa je někdy nazýván „pastýř undergroundu“, trochu podobně jako Sváta Karásek. A z textů je to znát, syrová skutečnost životů, které jsou všelijak poškozené a poničené, se tu ozývá znovu a znovu a připomíná nám, že toto je svět ve kterém žijeme. Jenom to většinou nevidíme. A i v těch nejhroších situacích je Boží milosrdenství nablízku.

Zde je jeden z textů této pozoruhodné knížky:

Exotem na této zemi

Stojím na pódiu divadla Archa, moderuji koncert několika kapel k nedožitým padesátinám Filipa Topola. Chystám se uvést Plastic People of the Universe, ale oni ne a ne pořádně nazvučit aparaturu. Snažím se natěšené publikum nějak zabavit.

„Hej, co to tam kecáš, faráři?“ ozve se mi za zády na celé divadlo jeden z kapely do mikrofonu. „Vy jste upálili Husa!“

„Ano, vyznávám, upálil jsem Husa,“ přisvědčuji s klidem.

„Jo, a vy katolíci jste stejné svině jako bolševici!“ dodá dotyčný a já omluvně celé té tisícovce posluchačů potvrzují, že jsem fakt svině. Kapela to může konečně rozjet.

„The Plastic People of the Universe!“ zařvu do mikrofonu a mizím v zákulisí.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Oko za oko, zub za zub‘. Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou; a tomu, kdo by se chtěl s tebou soudit o košili, nech i svůj plášť. Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě. Kdo tě prosí, tomu dej, a kdo si chce od tebe vypůjčit, od toho se neodvracej.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítel svého.‘ Já však pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? Budte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec. (Mt 5,38-48)

Jistě je to jeden z nejužasnějších textů, který kdy byl na této zemi vysloven a napsán. Jde zcela proti zdravému rozumu i obecné zkušenosti každého z nás, a přesto jej Ježíš nabízí jako svoji zkušenost. Ano, jsem přesvědčen, že nejde o jakousi nauku, nýbrž o jeho vlastní zkušenost. Jsou to slova o Ježíšově životním stylu. Ježíš je jakoby z jiné planety, a přesto jedním z nás, a jeho slova jsou tedy prubířským kamenem jeho učedníků, ochotných žít spolu se svým Pánem v tomto světě, a přesto z něj nebýt.

Četli jsme tento text s kolegy ve škole. Jeden z nich se mne zeptal, zda jej můžeme aplikovat například na to, co se dnes děje v Sýrii a na Ukrajině. Jsou slova „milujte své nepřátele, neodporujte zlému“ ještě udržitelná a ospravedlnitelná? Jsou vůbec uskutečnitelná i v daleko jednodušších situacích našeho života? Jistě se jedná o otázky zcela oprávněné. Jestliže tato Ježíšova slova položím na stůl, téměř vždy se hned někdo ozve: „Ale to už dnes nejde.“ Co třeba mají říkat ukrajinští vojáci? Jak to vlastně je „správně“?

Jsem přesvědčen, že se z evangelia nikdy nedají primárně vyvozovat obecné principy pro fungování společnosti; v tom případě bychom z něj udělali cosi na způsob užívání Koránu v těch islámských zemích, kde se společnost řídí náboženským právem (šaría). Já myslím, že povahou evangelia není řízení společnosti. Jistě, evangelium je základem evropské civilizace, jsou z něj například odvozeny principy sociální nauky církve, které formovaly uspořádání a politiku evropských států, a aniž si to většina lidí uvědomuje, je na něm založeno pojetí jedinečnosti a důstojnosti lidské osoby a z toho vyplývající povědomí o lidských právech a svobodách; je na něm tedy vybudována naše demokratická společnost se všemi jejími vymoženostmi, vždyť například veškeré sociální služby nejprve pod vlivem evangelia dělala církev a teprve potom je postupně začal přebírat stát.

To vše se ale stalo zprostředkovaně. Evangelium není ideologie. Je především osobní nabídkou Ježíšova životního stylu, na jejímž konci stojí světec. Jistě bychom dnes neměli nemocnice, kdyby se nejprve nenarodili lidé jako sv. Vincenc nebo sv. Zdislava, jistě bychom neměli Evropu v dnešní podobě, kdyby nežili hluboce věřící křesťané jako Adenauer a De Gasperi. Jestliže se tedy lidé se silícím proudem uprchlíků obávají o kořeny Evropy, aniž by je uměli definovat, pak je třeba jasně říct, že jsou to kořeny křesťanské.

Ježíš nemluví k davu, mluví konkrétně ke mně a k tobě, kteří v něm také stojíme. Jeho slova jsou adresována někomu, kdo evangelium konkrétně slyší, jako teď já a ty, kteří jsme v nějaké konkrétní situaci, a do tohoto mého a tvého života má právě toto evangelium co říct.

Chci se tedy rozdělit o to, co tento úryvek z Písma říká do mého života mně.

Domnívá-li se někdo z vás, že je moudrý, jak to chce tento svět, musí se nejprve stát pošetilým. Jenom tak se stane moudrým. Moudrost totiž, jak ji chce tento svět, je v očích Božích pošetilost. (1K 3,18-19)

Svatý Pavel, jak mu rozumím, říká, že křesťan je v tomto světě tak trochu exotem. Ježíš nedává principy, jak má fungovat náš svět, ale možná říká něco o tom, jak funguje ten jeho svět. Křesťané, tedy ti, kdo následují Krista a nesou jeho jméno, žijí v tomto světě, ale zároveň jsou občany nebes; neříkám, že bych nebyl občanem České republiky, ale jsem tak trochu na této zemi exotem. A co to znamená být exotem? Co znamená být v očích tohoto světa pošetilým a očích Božích moudrým? Dovolte několik příkladů.

Slyšeli jsme například: „Jestli zdravíte své bratry, co tím děláte zvláštního?“

Je mi pětapadesát let. Jde student, kterého učím, a on mne nepozdraví, dělá, že mne nevidí.

„Čau, Honzo, super, že tě vidím!“ volám na něj.

Možná by někdo řekl: „Proč ho zdravíš, vždyť on by měl pozdravit tebe!“

Je to sice pravda, no a co?

S někým bydlím a on po sobě nechá nepořádek, třeba neumyté nádoby. A co já? Jednoduše je umyju. Je to podobné, jako když mě někdo nutí, abych s ním šel jednu míli, ale já s ním půjdu dvě. Jednám jako blázen, či snad jako blbec? Jistě, že by někdo mohl říci: „No, kdyby to tak dělali všichni, tak to by to tady pěkně dopadlo!“ Já nechci říkat, že následování Krista je o tom, ale třeba je právě i o tom, cítíte-li v tom jen maličký rozdíl.

Chceme-li pochopit tyto šílené Ježíšovy texty, jako například „neodporuj zlému“ nebo „miluj svého nepřítele“, což jsou slova v uších tohoto světa opravdu bláznivá, musíme je především chápat v jejich kontextu. Jsou součástí takzvaných Ježíšových šesti antitezí, a ty jsou součástí slavného Ježíšova horského kázání. Pokud bychom chtěli jeho kázání pochopit, pak je naše snaha předem odsouzena k nezdaru. Je třeba jít jinou cestou. Jestliže je přijmeme do srdce a jakýmsi způsobem je zkusíme prožít, objevíme smysl blahoslavenství, která jsou jeho předmluvou. Blahoslavenství ukazují, s jakým duchem a v jakém duchu se má člověk do těchto Ježíšových slov ponořit. Možná je nikdy za celý život zcela nepochopím, i kdybych o nich přemýšlel každý den. Jestliže však z nich zkusím něco prožít, objevím, že jsou skutečně pravdivá.

Jsou to slova, která Ježíš říká jako svoji zkušenost, jako svoje pozvání, ne jako zákon. Pro mnoho křesťanů se stal strašákem Ježíšův požadavek „vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“. Jak může být člověk dokonalý jako Bůh? Odvíjí se od toho celá ideologie křesťanské dokonalosti, kdy někteří křesťané jsou pořád jakoby v mínusu, protože mají pocit, že jsou málo dokonalí, a kdy se jiní naopak staví jako dokonalejší vůči těm ostatním. Ježíš ale jistě neřekl „budte dokonalí“, jako to máme v českém překladu. Ježíš spíše, jak prozrazuje řecký text, říká „budte celiství“. V Lukášově evangeliu ve stejné situaci stojí „budte milosrdní“. Oba tyto texty, původně řecké, měly zřejmě aramejskou předlohu, protože Ježíš nemluvil řecky.

Hospodin řekl Mojžíšovi: Mluv k celému společenství izraelských synů a řekni jim: „Budte svatí, poněvadž já, Hospodin, váš Bůh, jsem svatý! K svému bratru neměj nenávisť.“ (Lv 19,2.17)

Ježíš jistě říkal něco ve smyslu tohoto textu, neboť kontext jeho řeči je podobný. Slova „budte svatí“ se však netýkají morálky, ale celistvé identity Boha i člověka k jeho obrazu. Jako by chtěl Ježíš říct: „Budte plně lidmi, tak jako Bůh je Bohem, v tom spočívá vaše štěstí.“ Ve Starém zákoně se nikdy nepotkáme s pojmem „dokonalý Bůh“. Slovo *teleioi*, obvykle nesprávně překládané do češtiny jako „dokonalí“, je i v hebrejském překladu Nového zákona uvedeno jako *temimim*, tedy „celiství“. Ježíš říká, že chceme-li mít oprávnění nazývat se Božími syny, pak musíme být jako náš a jeho Otec. „Tak budete syny svého nebeského Otce.“ Budeme-li milovat nepřátele, budeme syny svého nebeského Otce, protože se mu budeme podobat, protože on dává vycházet svému slunci pro dobré i pro zlé.

Člověk ve třetí kapitole knihy Genesis tím, že pojedl ze stromu poznání, chtěl být jako Bůh, chtěl rozeznávat dobré od zlého. Stalo se, a důsledky známe. Bůh rozeznává dobré i zlé, ale možná to pro něho nemá žádný význam, vždyť dává déšť i slunce oběma. Jestliže se člověk chce Bohu skutečně podobat, pak mu Ježíš ukazuje cestu, jak se stát člověkem plně. Ježíš skutečně byl Boží Syn, protože on miloval dobré i zlé. Jak vidíme v evangeliu, nakonec se modlí za své nepřátele, kteří ho zabíjejí.

Jsmo schopni Ježíše napodobit? Jistě ne zcela, jen on byl v plném slova smyslu „pravým člověkem“. Ježíš ale určuje směr, dává ideál, ukazuje cestu k plnému lidství. Jeho antiteze jsou obrazy, příklady té bohaté skutečnosti, kterou je pro něj život a vše, co pro něj znamená být znovu v plné míře člověkem.

dějiny

Bratří a král Dobře

Vladislav II. Jagellonský byl jedním z našich nejdéle vládnoucích panovníků. Pocházel z dynastie, která kralovala značné části tehdejší Evropy. Vlady v Čechách se ujal v roce 1471, poté, co byl na sněmu v Kutné Hoře zvolen českým králem. Volba to nebyla náhodná. Ve druhé polovině 60. let 15. století sužovala naše země válka mezi Jiřím z Poděbrad a Zelenohorskou jednotou, do níž vstoupil na katolické straně uherský panovník Matyáš Korvín. Porazit Jiřího se mu nepodařilo, ale v roce

1469 se nechal českými a moravskými katolickými stavy v Olomouci zvolit českým králem. Jiří z Poděbrad se s ohledem na tyto okolnosti vzdal koruny pro své nástupce a nabídl ji Jagelloncům, v nichž předpokládal Matyášovy silné protivníky.

Kvůli válce s uherským králem panoval Vladislav nejprve jen v Čechách. Na Moravě, ve Slezsku i v obou Lužicích vládl Matyáš Korvín, a to až do své smrti v dubnu 1490. Teprve poté bylo celé soustátí opět sjednoceno pod jedním panovníkem. Poté, co byl Vladislav v červenci 1490 zvolen i králem uherským, přesídlil natrvalo do Budína a do Čech se vydával již jen na přechodnou dobu. V zemi sice kvůli vzrůstající konkurenci mezi šlechtou a městy opět rostlo napětí, ale její ekonomický a kulturní rozkvět byl znát na množství nových staveb, jejichž sloh je označován jako „jagellonská gotika“. Naposledy se vzhopily kutnohorské doly, české stříbro alespoň na krátký čas opět ovládalo středoevropský trh.

S panováním krále Vladislava Jagellonského je spojeno několik událostí, které významně ovlivnily naše dějiny. V březnu 1485 byl na českém zemském sněmu v Kutné Hoře uzavřen mezi utrakvisty a katolíky mír, zvaný podle místa podpisu smluv „kutnohorský“. Zrovnoprávněval obě strany a do budoucna měl zaručit jejich pokojné soužití. Byl mimořádný i svým sociálním dosahem. Nevztahoval se jen na privilegované vrstvy, ale svobodnou volbu vyznání povoloval bez dalšího omezení i poddaným. Z tohoto ujednání ovšem byla vyloučena jednota bratrská, která se dočkala legálního uznání teprve v roce 1609 vydáním Rudolfova majestátu na náboženskou svobodu. Po porážce povstání českých stavů a jejich spojenců na Bílé hoře pak byla panovníkem zrušena platnost obou dokumentů.

Přestože utrakvisté měli svou vlastní církevní správu, reprezentovanou konzistořmi, nebyli ochotni rezignovat na kanonické svěcení svého kněžstva a zůstávali tak nadále závislí na katolických biskupech. Cesty za svěcením duchovních byly nákladné a znamenaly i značný morální kompromis, neboť svěcenci se často museli formálně zřeknout kalicha. Jednota bratrská si zvolila jinou cestu. Ustanovila si v roce 1467 svůj vlastní kněžský řád s biskupy, kteří sami prováděli ordinace duchovních. Za tuto odluku od utrakvistů musela pak opakovaně snášet různá příkoří.

Mezi odpůrci jednoty nebyli jen utrakvističtí duchovní (někteří z nich se k ní ostatně chovali i více než shovívavě), ale i někteří katolíčtí učenci, jako například humanista Augustin Olomoucký. Ti se často pohybovali v okolí panovníka, nebo dokonce působili při jeho dvoře v různých úřadech a tak přiměli krále, aby proti bratřím zakročil. Od počátku 16. století Vladislav proti jednotě (formálně proti tzv. „pikartům“, za něž byli bratři označováni) vydal několik nařízení. Nejznámější z nich je tzv. svatojakubský mandát z 25. července 1508. Přikazoval uzavření sborů, ukončení veškerých shromáždění, likvidaci bratrských spisů a přestup kněží, které měli následovat všichni členové sborů, buď do církve podobojí nebo podjednou, podle toho, jakou stranu si kdo vybere.

Bratři se těmto útokům pokoušeli čelit. Psali listy královským úředníkům a dvoru blízkým osobám, od nichž si slibovali zastání. Obrátili se i na krále, kterému poslali své české i latinské vyznání, v němž se snažili vysvětlit základy své víry. Tyto snahy se většinou nesetkaly s úspěchem. Známa je iniciativa Marty z Boskovic, která se za bratři u krále přimlouvala. Od osob blízkých králi se dočkala jen pohrdání za to, že si dovolila překročit hranice, které byly tehdy ženám ve společnosti vykázány. Protože bratři měli mezi nižšími i vyššími šlechtici v Čechách i na Moravě nemálo příznivců, svoji existenci uhájili alespoň na jejich panstvích. Když se časem ukázalo, že snahy o potlačení jednoty jsou více méně marné, král Vladislav ve své snaze pronásledovat „pikarty“ poněkud polevil. Svatojanský mandát přesto nadále zůstal v platnosti a Vladislavovi nástupci až do počátku 17. století jeho nařízení opakovaně obnovovali. Přezdívka „král Bene“ (tj. „dobře“), kterou tento panovník údajně získal kvůli svým příliš častým ústupkům šlechtě, jež za jeho vlády nebývale zvětšila svou moc, měla tedy i svou odvrácenou tvář. Vladislav Jagellonský zemřel právě před 500 lety.

Jiří Just

*Kamenná kašna na Rejskově náměstí v Kutné Hoře s charakteristickým typem lomeného oblouku, užívaným v době vlády Jagellonců.
(Zdroj: Wikipedia Commons / Autor: Michal Bjalek)*

unitas fratrum

Synod světové Unitas fratrum

Synod světové Jednoty se koná vždy po sedmi letech. Tak tomu je od dob, kdy se synod konal v roce 1967 v Potštejně a byl 19. v pořadí synodů Obnovené Jednoty. Letos se tedy konal 26. synod a to na Jamajce, ve čtvrtém největším jamajském městě, Montego Bay, ve dnech 11. až 19. srpna. Synod je nejvyšším správním orgánem UF a tvoří jej zástupci provincií, misijních provincií a dalších oblastí a aktivit Jednoty. V mezidobí synodů se schází Rada Jednoty (Unity Board), kterou tvoří zástupci provincií a misijních provincií a ještě častěji se schází výkonný výbor (Executive committee), který tvoří zástupci čtyř světových regionů.

Významnou část zasedání synodu tvoří zprávy z jednotlivých míst a oblastí práce Jednoty. V současnosti to je 24 provincií, 5 misijních provincií a 16 misijních oblastí. V tomto bloku byla přednesena také zpráva o životě v naší misijní provincii. Synod přijal celkem 56 usnesení, která vznikla na základě předkládaných návrhů a projednávání v jednotlivých komisích. Usnesení se týkají struktury světové UF, změny řádů, teologického směřování i hospodářského života církve. Pro naši provincii je aktuální zvolení bratra Jindřicha Halamy do teologické komise UF a nově také roční příspěvek do fondu UF ve výši 2.050 USD pro kalendářní rok. Jednání synodu bylo zářámováno pobožnostmi a společným

Rozhovory o přestávce synodního jednání

biblickým vzděláváním na téma „Společné poznávání jednoty“, které vedl jamajský biskup bratr Anglin Devon. V neděli 14. srpna jsme slavili společné bohoslužby v jednom z blízkých sborů, při nichž kázal nově zvolený předseda světové rady UF bratr Cortroy Jarvis z Antiguy. Ve středu 17. srpna jsme několika autobusy vyjeli na návštěvu tří různých jamajských sborů a místní teologické školy. Synod byl zakončen v pátek společnými bohoslužbami s vysluhováním Svaté Večeře Páně.

Příští synod se sejde opět za sedm let a hostitelem bude tentokrát africký kontinent.

Ondřej Halama

Poselství synodu světové Unitas fratrum

Synod světové Jednoty bratrské se konal ve dnech 12. – 19. srpna 2016. Společenství více než 80 členů Jednoty z Afriky, Evropy, Karibské oblasti i Ameriky se sešlo k diskuzi, modlitbám a chválám. Společně jsme prožili úžasnou jamajskou pohostinnost. Téma synodu „společné poznávání jednoty“, bylo promyšleno z pohledu Bible, v rozhovorech i diskuzích. Společné bohoslužby se sbory na Jamajce byly jedinečnou možností takovou „jednotu“ zažít.

Synodu byly předneseny zprávy z celého světa, které zobrazily Jednotu v celé šíři. Zprávy ukázaly bohatství mnoha úkolů a výzev, s nimiž se setkáváme v zemích a kulturách, kde Jednota působí. Unitas fratrum je vskutku světová a dává úžasnou možnost pro živé křesťanské svědectví. Pracovní komise se zabývaly otázkami služby, misie a kultury, financí, teologického vzdělání, hospodaření i víry a řádu. Synod s radostí potvrdil vznik 8 nových misijních oblastí, 3 misijních provincií a 6 nových provincií Jednoty. Mnoho různých usnesení zobrazilo Jednotu jako živou církev.

Zabývali jsme se otázkami současného světa, sociální nespravedlností, chudobou, terorismem, sekularismem, situací milionů uprchlíků po celém světě, ohrožených válkami, což vede Jednotu k sociální aktivitě, ochraně míru a celého stvoření. Naším posláním je přinášet evangelium do celého světa. Jako církev, křesťané, sestry a bratři jsme konfrontováni s mnoha výzvami a problémy světa a o mnoha důležitých otázkách jsme také diskutovali. To je svědectvím toho, že jsme živou a pulsující církví. A chceme být církví, která odpovídá na duchovní i sociální potřeby lidí.

Jako delegáti synodu se ohlížíme zpět na pozeňnané dny plné práce, společenství bratří a sester z mnoha částí světa i příjemný pobyt. I když se naše rozhovory dotýkaly závažných otázek, byly neseny křesťanským duchem lásky a důvěry. V průběhu synodu jsme se také ve smutku a spolucítění modlili za bratry a sestry, kteří ztratili někoho ze svých milovaných. V tuto chvíli naplňuje naše srdce radost v Kristu. Jsme vděční, že jsme součástí Jednoty bratrské a naším přáním je sloužit Kristu. I když se v mnohém lišíme, synod vyzývá a zve celou Jednotu k vyznávání a životu podle našeho hesla: „Zvítězil Beránek náš, následujme jej“.

Synod britské provincie

Britská provincie koná svůj synod jednou za dva roky, letošní se sešel od 8. do 11. července v Derbyshire.

Vedle zpráv, jaké známe i z našich konventů, jsou důležitou částí zprávy z bratrských škol. Britská provincie má školu v Ockbrook a ve Fulnecku. Fulnecká škola má blízkou spolupráci se školou v indickém Rajpuru, kam pojedou skupina studentů s učitelem na návštěvu nyní v říjnu.

Jedním z témat bylo zvýšení odvodů kazatelů na důchodový fond. V Británii, podobně jako v Německu, má odpovědnost za důchodové pojištění do určité míry zaměstnavatel a církev se musí domluvit se zaměstnanci, kolik kdo bude do penzijních fondů odvádět. V tuto chvíli odvádějí kazatelé 4 procenta své mzdy a stejně tolik platí církev.

Financi se týkalo také jednání, zda povinný členský příspěvek (který v tuto chvíli platí pro všechny plnoprávné členy) nemá platit až od 18 let – aby jej nemuseli odvádět konfirmandi hned po konfirmaci (!). Že by tím vzrostla mezi mládeží touha po konfirmaci?

Jedna ze členek nového provinčního výboru, sestra Zoe Ferdinand z Birminghamu, je ze sboru, který vznikl spojením místního sboru Jednoty, Spojené reformované církve a sboru metodistického. Synod vzal toto spojení sborů na vědomí.

K veřejným záležitostem se obrátil synod výzvou k vládě Spojeného království, aby v reakci na migrační vlnu nezaváděla proti imigrantům diskriminační opatření.

Ve volbách do vedení provincie se nepodařilo zvolit jednoho člena, vyhledávání kandidátů a volba se musí provést dodatečně, korespondenčním způsobem (nejen u nás se lidé do církevních funkcí nijak zvlášť nehrnou).

Pokud někoho zajímá, zda na synodu byli i zástupci Evropské kontinentální provincie a České JB – byli.

Synod byl zakončen společným slavením večere Páně v neděli večer, kázal bratr biskup Connor a svátost vysluhoval bratr Joachim Kreusel s novými kazateli britské Jednoty, což jsou sestra Jane Dixon a bratr James Woolford.

(podle Moravian Messenger – red)

náš seniorát

Kazatel Bohumil Kejř (14. 1. 1952 – 11. 8. 2016)

Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Římanům 8,38-39)

Tato slova apoštola Pavla si vybral pro rozloučení s pozemským žitím bratr kazatel Bohumil Kejř, s nímž jsme se rozloučili v pondělí 29. srpna v evangelickém sboru v Praze na Chodově.

Do služby v Jednotě bratrské přišel v roce 1980 jako kazatel sboru v Mladé Boleslavi. S Jednotou se blíže seznámil až v době studia teologie.

Jeho víra se začala formovat již v dětství v rozvětvené rodině aktivních členů Církve bratrské. Se staršími sourozenci Věrou a Pavlem zažíval život podle norem evangelia ve společnosti, které bylo křesťanství pro smích. Takle veřejná nepřítel ale nemohla stát v cestě jeho budoucímu povolání kazatele. Než nastoupil na teologická studia, odmaturoval na SVVŠ a vyučil se instalátérem a topenářem. To bylo na doporučení otce, který jako právník těžce nesl pokřivené právo v totalitní době a raději tedy z advokacie odešel. Mít poctivé řemeslo je v nejisté době užitečná pojistka, když člověk nemůže dělat to, co by chtěl – to byl otcův názor a ne jeden z našich sborů může potvrdit, že se v průběhu 80. let bratr Bohumil osvědčoval také jako instalátér.

Měl rád sport a aktivně se mu věnoval, léta závodně plaval a hrál vodní pólo, později baseball. U anglických a amerických církví obdivoval, jak umějí spojit sport se životem víry.

Přání studovat teologii naplnil v sedmdesátých letech. Na podzim 1972 zahájil studia na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě, ukončil je v říjnu 1977.

Během náhradní vojenské služby, která následovala, vypomáhal kázáním ve sboru Jednoty bratrské v Mladé Boleslavi – a zůstal tam 14 let. Jednota bratrská jej sem povolala jako kazatele od května 1980. V listopadu se oženil, brzy přišly dvě děti, Anička a Pavel. Pro kazatele i sbor začalo šťastné období. Církev radostně přijala a uvítala mladého kazatele, který se se sborem dobře sžil. A nejen se sborem, jeho schopnosti užívala celá Jednota. Byl jmenován do zpěvníkové komise, a protože mladoboleslavský sbor JB byl nejbližší Praze, záhy obdržel všelijaká pověření zastupovat JB v různých grémiích. V r. 1984 byl vyslán na tříměsíční studium do Londýna na Oak Hill College.

Již předtím, v říjnu 1982, byl bratr Kejř ordinován na diakona v JB, presbyterskou konsekraci obdržel o deset let později. Církev v něm rozeznala a potvrdila dobrého pracovníka.

Po tři volební období za sebou byl zvolen do Úzké rady (1989 - 1998). Během této doby byl povolán v r. 1994 jako kazatel do Prahy. Brzy se zapojil do práce v ekumenických společnostech, jako např. Česká biblická společnost a Kostnická jednota. V Kostnické jednotě vystřídal v širším předsednictví biskupa A. Ulricha, později (od r. 2006) byl zvolen předsedou. I v tomto mezicírkevním sdružení zanechal svou dobrou stopu.

Členství v Úzké radě ho přimělo zastupovat církev nejen v domácí ekuméně, ale i na synodech světové Jednoty bratrské: 1988 Antigua, 1995 Tanzánie.

V devadesátých letech však se stala práce postupně stále větším břemenem. Velice těžce nesl bratr Kejř duchovní krizi v Jednotě bratrské po r. 1992. Co možná zpočátku vypadalo jako pokus o prohloubení duchovního života, vyústilo v rozdělení církve. Nejen jemu byl ukončen novou Úzkou radou pracovní poměr (12. 5. 1999), synodem bylo zrušeno 9 sborů – i „jeho“ pražský. Ale „více sluší poslouchat Boha, než lidi“, čteme v Písmu – a tak kazatel zůstal ve službě svému sboru, i přes pokusy sbor obsadit někým jiným a „znormalizovat“ (dokonce zabavení sborového konta a násilné vybrání sborových dokumentů z kanceláře).

Když byly zrušené sbory přijaty jako Ochránovský seniorát při ČCE, pokračovala Bohumilova služba nejen jako kazatele, byl zvolen do seniorátního výboru jako konsenior v letech 2000-2006.

Když začátkem 90. let Bohumil odmítl funkci redaktora v měsíčníku JB, s odůvodněním, že se na to nehodí, netušil, že o pár let později časopis sám založí a povede. Od r. 1999 byl redaktorem Nových Bratrských Listů a vedl je osm let! Poté začal pracovat v redakci Kostnických jisker – Evangelického týdeníku a od podzimu 2012 působil jako redaktor. Málokdo asi tuší, kolik úsilí věnoval tomu, aby ve finančních problémech nebylo vydávání ukončeno.

Problémy ve sboru vytvořením seniorátu neskončily, sborová budova byla novou ÚR prodána a r. 2006 sbor o svůj dům definitivně přišel. Tato situace vyčerpávala především kazatele a jeho rodinu a přispěla ke krizi, která vyústila do rozvodu. Po 26

letech aktivní kazatelské služby bratr Bohumil ukončil své působení faráře a správce sboru v r. 2006, když předtím pražskému sboru zajistil nové místo pro shromáždění, kancelář a postaral se o majetek sboru.

Po odchodu ze sboru vyučoval angličtinu, pracoval jako koordinátor komunikace ve strojírenské firmě, intenzivně se angažoval v Kostnické jednotě. Křesťanské prostředí mu bylo vždycky milé, neodmítal pozvání ke kázání. Ještě v důchodovém věku, od února 2015 nastoupil do Diakonie ČCE jako pracovník pro zahraniční vztahy. S radostí se vracel do prostředí církevní práce, žel, tuto činnost již nemohl vykonávat dlouho.

O pár měsíců později zjistili lékaři zhoubnou nemoc.

Celý rok jsme se modlitebně přimlouvali za jeho uzdravení. Zdá se, že marně – nemoc ho umožila a nám je to moc líto. Ale žádný modlitebný rozhovor s nebeským Pánem není marný. Přimluvné modlitby Bohumila posilovaly v jeho modlitebním zápase o život. Když jsme sledovali pokusy o jeho léčbu, asi jsme byli dojati jeho statečností, jak ji snášel, jak se vyrovnával s ne dobrými výsledky, jak dovedl i zavtipkovat, – ale také jak si přál, abychom mu byli v modlitbách nablízku...

Své přání, abych se ujal vzpomínky na něj, až tu nebude, vyjádřil takto: *bylo by fajn, kdyby to bylo takové odlehčené, třeba i něco k pousmání... Není to snadné, vid'?*

To tedy není! Chci proto použít jeho vlastní formulace, které jeho vážný zdravotní stav nadlehčovaly...

Vlastně ty potíže jsou jen důsledek těch jedů, co do mě perou – je to tak, jak to vyjádřil málem theologicky můj spoluzák, primář na hematologii – že je to „vyhánění čerta ďáblem“. Škoda, že v tomto případě nelze udělat jen verbální exorcismus – No ale já věřím, že je v tom prostor i pro to Boží působení! A ještě, jaký jsem smolař: prý jsem dietu držet nemusel! No, ale aspoň jsem zase o něco štíhlejší kluk.

Já si myslím, že ono by úplně stačilo sdělit, že jsem poněkud v bryndě – a že i nadále potřebuji vaší podporu a přimluvy.

Statečně se smířoval i s tím, že se léčba nepodaří. V únoru napsal v dopise: *Třeba teď nastává čas, abych skutečně doufal jen a jen v Hospodina, aniž bych mu tedy předepisoval, jak to má dopadnout – jen prosit, bude-li to jeho vůle... Jinak si jsem jist, že jeho vůlí je, abych nezahynul pro ten nový život...*

To je stejná jistota, jakou vyjádřil apoštol Pavel, jak čteme na smutečním oznámení. Takovou jistotu vyznáváme možná až příliš snadno, když jsme bez problémů, když užíváme života jako Božího daru. K takové jistotě víry vedl své bratry a sestry ve víře i Bohumil jako kazatel; v kázáních i při mnohých loučeních se zesnulými. Nic nás nedokáže odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. Pokud tedy Kristovu ruku sami nepustíme. Ani bolesti, ani chemoterapie, ani ubývajících síly, ani výhled na možný odchod ze života nedonutily Bohumila pustit se ruky Kristovy. Jejich důvěrný vztah byl silný. Dokázal i v blízkosti „údolí stínu smrti“ vidět svého nebeského Průvodce a spolehnout na něj.

O Vánocích, i když mu bylo mizerně, přece dovedl napsat povzbudivá slova, která patřila k jeho vyznání:

To betlémské dítě bylo předpovězeno již několik století předem a bylo svým významem titulováno Immanuel, to jest přeloženo ‚Bůh s námi‘ – a tak nás vánoční poselství může potěšovat a posilovat právě v časech, kdy máme svíravý pocit osamocенosti, či že se dokonce všechno valí proti nám... I když Pán Bůh proměňuje všelijaké okolnosti a jistě nejednou nás před různými zlými věcmi (aniž o tom třeba víme) uchránil, mnohým těžkostem se nevyhneme. Ale prostě už na ně nejsme sami. No – a to je ten důvod, proč máme tyto svátky – a je co slavit! Jak andělé (ať si je představujeme jakkoliv) ohlašovali: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“ I v nás, v takových potvorách...

No, já budu mít ty vánoce letos trochu zvláštní – na Štědrý den mě budou pouštět z nemocnice z další chemoterapie. Ale nějak zvlášť mě to netrápí...

Letos na jaře uzavřel nové manželství: *Natálie se o mě převelice pečlivě, laskavě a obětavě stará, opravdu bych bez ní nezládl v tomto čase obstát i v těch nejobyčejnějších praktických věcech. A jak to vypadá, tak jí nebudu schopen nějak oplatit její vskutku neobyčejnou péči ...*

Evě i Natálii dlužím za mnohé!

Veliké povzbuzení dovedl poslat svým přátelům i o Velikonocích: *Ať se k vám stále druží Ten, který nenechal na jejich cestě do Emmauz dva ze svých učedníků dojit až do stanice zoufalství a zklamání!*

Přes nepochybná zklamání, která Bohumil ve své nemoci zažil, držel se vírou téhož Průvodce a jeho život je pro nás veliké svědectví o moci evangelia. Ta věta vydá za mnoho kázání... Služebníkem evangelia zůstal do posledních chvil, třebaže ne už v aktivní službě...

Když přišla smutná zpráva, jistě se nám promítlo mnoho vzpomínek na bratra kazatele Kejře, na Bohouše, Bohouška, Bědu... či jak jsme ho oslovovali. Jsme Pánu Bohu vděční, že jsme Bohumila potkali, že jsme s ním mohli žít a pracovat, že jsme směli přijímat jeho službu průvodce ke Kristu. Pán jeho dobrou službu přijal. Nezpochybnitelná víra i v těžkém závěru života je svědectvím o posile a smyslu života s Bohem. Nic nás nemůže odloučit od lásky Boží...

na základě vzpomínky přednesené kazatelem Jiřím Polmou
red

Zmínili jsme práci bratra Bohumila ve zpěvníkové komisi a ke vzpomínce přidáváme jeden z textů, který vytvořil a který zůstal s ostatním materiálem ležet v zásuvkách. Z pokladu písní angloamerických bratří a sester přeložil do češtiny oblíbenou píseň „For All the Saints“, vzniklou v polovině 19. století, ale u nás dosud neznámou:

ZA VŠECHNY TY

Za všechny ty, kdo dosáhli již cíl, / když z cesty víry hřích je nesrazil,
tvé jméno chválím, Pane, ze všech sil. / Haleluja! Haleluja!

Byls jejich skála, pevnost, štít i moc / a v každé nouzi přišels na pomoc.
Jen světlo tvé mi září v temnou noc. / Haleluja! Haleluja!

Večera stínem rozlévá se svit, / v pokoji dáváš tíše odejít.
Místa i nám šel Ježíš připravit. / Haleluja! Haleluja!

Vítěznou píseň zpívá svatých kruh: / chválen buď Otec, Syn i svatý Duch.
Všeho je Pánem trojjediný Bůh. / Haleluja! Haleluja!

W. W. How (1864), přel. B. Kejš jun.

Vzpomínka na sestru Příju Vacovskou

Ve středu 1. 6. 2016 se sestra Příja Vacovská v poměrně svěžesti dožila svých 90. narozenin. Týden předtím jsem ji byla spolu se svou maminkou navštívit. Příja se s námi celou dobu živě bavila. Mluvily jsme nejvíce o sboru, který jí stále ležel na srdci. I když poslední dva roky kvůli zdravotním potížím do něj nedocházela, stále ji zajímalo vše, co se ve sboru děje. V neděli poslouchala bohoslužby z rozhlasu, či z jiných, moderních nosičů. O to se starala vnučka Iva. Spolu s manželem Martinem obývali spolu s Příjou 1. patro domu a tak se necítila sama. Těšila se také na právnuče, které se brzy narodí... Veškerou potřebnou péči jí poskytovala snacha Helena, včetně vaření speciální diety. Sestra Vacovská s láskou hovořila o své rodině i o sboru, který byl její širší rodinou. Měla stále co dělat – luštila křížovky, četla, zajímala se o druhé.

Vděčně na ni vzpomínáme, jak sedávala u keyboardu a doprovázela písně.

Přítom byla samouk a doprovázet se naučila už v Dobřívě, kde chyběl varhaník. Doprovázela i v Ústí nad Orlicí a Potštejně. Na všechna tato místa následovala svého manžela – kazatele Adolfa Vacovského, kterému by letos bylo také 90 let.

Na Příje si vážím hlavně toho, že jsem nikdy z jejích úst neslyšela slova kritiky, nebo odsudku. Byla velice laskavá, na lidech hledala a viděla především to dobré. A hlavně měla ráda svého Pána a Spasitele, kterého po celý život věrně následovala. Velice ráda jsem poslouchala její vzpomínky. Tešili jsme se, že se s ní budeme vídat i nadále...

Náš Pán a Spasitel se však rozhodl povolát sestru Příju k sobě do nového života. Po krátké nevolnosti ji sanitka odvezla do nemocnice, kam však již nedojela. Ve čtvrtek večer 9. června 2016 odjela místo do nemocnice do Božího království.

Jsmo vděční za život a příklad sestry Příji. Každému z nás bych přála tak naplněný život. I když nebyl lehký, Příja jej prožila ve vděčnosti a v blízkosti svého Pána.

N. Běťáková

Jan nám Hus přivedl bratra (Železný Brod)

Při Husově slavnosti v Železném Brodě v minulém roce (2015) bylo dost lidí, kteří zareagovali na pozvánku. Byl mezi nimi i Leoš Převrátíl. Při tolika lidech jsme se mu dost dobře nemohli věnovat a pohovořit s ním. Brzy však přišel znovu... a znovu.

Hledal společenství, kde by mohl zakotvit. Přicházel poměrně často a pomalu u něho zrálo rozhodnutí, že náš sbor by mohl být to, co hledá. Přišly rozhovory

o křtu... a v neděli 11. září 2016 přijal křest. Přišla i jeho manželka a čtyři děti, jeho kamarádi..

Moc se z toho radujeme, vždyť křest dospělého u nás není každou neděli, ba ani každý rok!

Přejeme milému bratrovi, aby ho a celou jeho rodinu provázelo Boží požehnání, aby mu Kristus byl průvodcem v životě a do Božího království, aby ho Duch svatý povzbuzoval na té nejlepší cestě v Kristově ucednictví. A také si přejeme, abychom ho nezklamali jako společenství, kterému dal svou důvěru...

JP

Chatky na jihu (Praha)

Už počtvrté pražský sbor pořádal tábor rodičů s dětmi nejen pro členy pražského sboru. Potřetí jsme byli na stejném místě. Pár kilometrů od Třeboně v osadě Kosky. Chatky pro čtyři, společenská místnost, kuchyně a vše potřebné k hygieně. U tábora potok vlévající se do Lužnice, kde se o poledním klidu dalo tak krásně stavět hráze.

Bylo nás tam celkem 23 dětí a 11 dospělých ze tří sborů našeho seniorátu. Hry, výlety, noční bojovka, odměny, psaní dětských novin, to vše bylo pro děti a rodiče nachystáno. Velký dík P. Náhlovské, která vypomohla, velký dík maminkám a tatínkům, kteří nezkazili žádnou legraci a pomáhali co se dalo v kuchyni. A konečně velký dík dětem, nepraly se, nehašteřily, neposmívaly, poslouchaly a také žádnou legraci nezkazily.

Co ještě dodat. Byl to požehnaný týden, ráno nás potěšovaly pobožnosti na téma izraelských králové a proroci. Zpívání ze zpěvníku Svítá nás rodiče vrátilo do mládežnických let a děti s chutí zpívaly „Vít se ztiší, přestane bouřit moře, ať hlusí slyší už končí jejich hoře.“ A opravdu pokoj, který na táboře byl, mi ještě dlouho svítil po skončení tábora. A když na tábor vzpomínám, ještě někde kdesi ve mně plápolá.

P. S. Jediné, co nás trápilo, byli komáři, kterých snad bylo jako tenkrát v Egyptě.

eš

Praha

Sbor v Praze zaznamenal velkou změnu. Od října sborová kancelář bude v domku manželů Ulrichových v Hostivaři, v Hornoměcholupské ulici č. 28. Zároveň probíhají jednání o převodu domku na pražský sbor.

Díky studentce teologie a obětavým sestřám a bratrům jsme katalogizovali knihovnu a všechny dokumenty sboru, které sbor vlastnil. Chceme se v tomto domě scházet k Radě starších, biblickým hodinám a sborovým akcím než budou dostavěny Malešice.

Krom toho, že se tak na čas vyplní přání Marie a v jejím domě bude náš sbor, ušetří sbor nemalou částku za kanceláře v Čajkovského ulici. Pozor však, adresa sboru se nemění. Oficiální sídlo sboru je stále na adrese. Praha 3, Žižkov, 130 00, Čajkovského 8/1640.

Mnozí se ptáte, jak je to s Malešicemi a začátkem stavby. V současné situaci nemáme územní rozhodnutí ani stavební povolení. Naši sousedé brání ve stavbě odvoláními a stížnostmi.

Obrátili jsme pořadí stavebních etap. Začneme rekonstrukcí stávající kaple. Je již proveden prováděcí projekt na rekonstrukci i dostavbu Milíčovy kaple. Vykonáme stavební práce, které nepotřebují územní ani stavební povolení: Jsou to střecha, přípojky, elektřina, okna, ploty.

Koncem listopadu snad budeme mít vybraného zhotovitele stavby. Potom by se mohlo začít.

Dobu čekání na začátek stavby jsme si zkracovali benefičními koncerty, různými akcemi, hledáním finančních prostředků a jinými kratochvilnými akcemi. Jsme vděční všem, kteří při nás stojí svými modlitbami, ale i těm, kteří nám přispívají na toto dílo.

eš

Jablonec – dvě jubilea

Jablonecký sbor nám hlásí, že v měsíci říjnu bude slavit dvě významná životní výročí. 19.10. oslaví 70 let sestra Zdena Kafková a hned 20.10. má o něco menší výročí sestra Irena Koubová.

Kdo obě sestry známe z mnoha seniorátních setkávání, můžeme pochybovat, jestli ta čísla nelžou. Místní kazatelka to nechává na nás: „věřte tomu nebo ne“.

Rozhodně oběma sestrám ze srdce přejeme Boží požehnání, pokoj a dost sil do dalších let.

red

téma - partnerské sbory

Jablonec

Jablonecký sbor má dva partnerské sbory. První je v Zeistu. Dělí nás veliká vzdálenost a tak máme problém pravidelně se navštěvovat. Na konci minulého roku vzešel z Zeistu, od skupiny šesti bratří a sester popud k prohloubení vzájemné spolupráce. Rozhodli se, že by rádi naplnili význam slova “partnerský sbor” a tak jsme spolu v kontaktu přes email a vzájemně se informujeme o dění ve sborech. Společně jsme letos plánovali výlet do Zeistu, ale nakonec z něj sešlo, kvůli pracovní vytíženosti našich členů. Měli jsme společně slavit svatodušní neděli. Když z výletu sešlo, rozhodli jsme se slavit ji společně alespoň na dálku. Na našich biblických hodinách jsme hovořili o textu ze Sk 2,1-12 a vzájemně jsme si poslali nápady vzešlé z těchto debat. Na jejich základě pak vzniklo nedělní kázání v Zeistu i v Jablonci.

Je škoda, že z výletu sešlo, protože naposledy byl sbor v Zeistu v roce 2011 a moc rád na to vzpomíná.

Druhým partnerským sborem je sbor v Kleinwelka a je pro nás jednodušší být s ním v pravidelném kontaktu. Společně jsme například slavili náš sborový den v listopadu 2015, z něhož je i přiložené foto.

ah

Potštejn – Rhein/Main – Ibungu

Názvy tří partnerských sborů. Jako většina sborů Ochránovského seniorátu má i ten náš potštejnský svůj partnerský sbor v Německu. Počátky našeho přátelství se datují ještě do doby působení br. faráře Ondřeje Halamy. Poté partnerství trochu „usnulo“ a znovu se probudilo zhruba před 12 lety. Sbor Rhein/Main má velkou diasporu mezi těmito dvěma německými řekami. Svůj sborový dům má ve Frankfurtu a další zázemí v Herrnhagu, bývalé bratrské obci, která svou velikostí kdysi předčila Herrnhut.

Herrnhagu byl postaven zhruba před 280 lety. Žilo zde více jak 1 000 lidí z 25 národů. Po 15 letech rozkvětu musela být práce přerušena a obyvatelé městečka byli rozptýleni. Z Herrnhagu bylo vysláno do světa více než 600 misionářů... Z původních 17 domů se zachovaly jen čtyři. Dva z nich vlastní Spolek přátel Herrnhagu. Bývalé ruiny Schwesternhausu (Sesterského domu) a Lichtenburgu (Hradu světla) postupně opravují – převážně vlastními silami. Po kompletní rekonstrukci Schwesternhausu se do domu v r. 1989 nastěhovala Sozietät (komunita) Herrnhagu. Skupina žije v ekumenicky orientovaném společenství a je otevřena pro hosty, kteří po různé dlouhou dobu a z různých důvodů v komunitě žijí. Pomáhá jim najít jejich místo v životě.

V r. 2001 byla založena sociální dílna. Je to kvalifikační projekt pro mladé lidi, kteří neukončili základní školní docházku, byli dlouhou dobu nezaměstnaní, nebo jsou v obtížné sociální situaci. Pod vedením zkušených mistrů se zde učí základům řemesel - truhlářství, zámečnictví, zahradnictví a vaření. Jejich práce napomáhá renovaci sálu i celé budovy Lichtenburgu a jeho zahrad.

Od r. 2005 jsou v Herrnhagu i sborové místnosti sboru Rhein/Main. Styl jejich sborové práce je odlišný od toho našeho. Členové se scházejí většinou jen jednou

měsíčně – buď v Herrnhagu na celý víkend, nebo ve Frankfurtu, kdy po bohoslužbách následuje společný oběd. Lidé se tedy vidí méně často, zato prožijí obecnost intenzivně.

Naše styky se staly osobnějšími poté, co jsme Herrnhag v r. 2009 navštívili. Prožili jsme společný víkend a poté zde strávili několik dní dovolené. Naši přátelé nám návštěvu oplátili v létě 2011. Na faře i v hotelu Slávie pobýli celý týden. Snažili jsme se jim ukázat krásy Potštejna, Kunvaldu i Orlických hor. Dodnes vzpomínají na koupání v Divoké Orlici.

Dále k nám naši přátelé přijeli na Svatodušní svátky v roce 2014 a 2015. Poprvé s námi zažili i křest šesti dětí a mladých lidí v Orlici. Nechybělo ani společné zamyšlení nad Písmem, bohoslužby a výlety autem i pěšky.

My jsme je opět navštívili letos v červenci a prožili s nimi víkend partnerských sborů. Díky sboru v Rhein/Main se naše přátelství mohlo rozšířit i do Tanzánie. Jejich partnerským sborem je Ibungu na jihu země. O naší cestě do Ibungu jste si mohli přečíst před dvěma lety.

Šest bratří a sester z Ibungu navštívilo Potštejn a Kunvald při své návštěvě Německa. Nezapomeneme na chvíle, kdy v červenci 2008 zpívali v našem kostelíku, tehdy ještě zdevastovaném a neuklizeném... Návštěva z Ibungu se chystá přijet do Německa i příští rok. Těšíme se, že do své cesty zahrnou i Potštejn.

Poslední setkání proběhlo letos v srpnu. To do Potštejna přijeli manželé Christoph a Doris Waasovi, bývalý kazatelský pár ve sboru Rhein/Main, spolu s širší rodinou. Strávili jsme s nimi nedělní bohoslužby a také středeční podvečer, kdy jsme mluvili o našich sborech i celé církvi. Jsme rádi, že trvají staré svazky a že se i navazují nová přátelství, naposledy se sestrou farářkou Katharinou Rühle a jejím manželem. Jsme Pánu vděční za naše partnerské sbory. Navzdory vzdálenosti zeměpisné i kulturní poznáváme, že nás spojuje jediný Pán.

Nada Běťáková

A+BB+H+ŽB = P

Součet v nadpisu nedává smysl, dokud si nedosadíme jména sborů. Tedy: Amsterdam, Bad Boll, Herrnhut, Železný Brod. Tyhle sbory udržují partnerství. Poctivě je ovšem třeba přiznat, že v posledních letech setkávání maličko drhne...

Od r. 1999 se pravidelně po dvou letech scházely rady starších těchto partnerských sborů. Střídavě v kolečku Bad Boll, Ocharnov, Amsterdam, Železný Brod. Poslední setkání bylo v Amsterdamu 2012 (z něj je i obrázek níže), další mělo být v Železném Brodě v r. 2014. To ale přišel nápad, že by se setkání mohlo spojit s výročí smrti Jana Husa. To se ale ukázalo jako velmi komplikované a setkání bylo odročeno na rok 2016.

Připravili jsme se na termín 21.-24. 4. 2016. Měli jsme zajištěn program, noclehy a s blížícím se datem setkání najednou přišla zpráva, že se musí odhlásit Amsterdam, brzy na to i Ochranov a z Bad Bollu se snížil počet účastníků. S lítostí jsme celou akci zrušili. Místo toho přijel kazatel Petr Vogt z Ochranova na odpolední jednání s radou starších. Probrali jsme akce, které oba sbory konají a radili se, jak bychom mohli prohloubit naše styky a spolupráci.

Příští rok se znovu pokusíme o setkání partnerských rad starších v Železném Brodě. Jako téma se nabízí „kazatelské služby“ jako reakce na výročí volby prvních bratrských kněží v roce 1467.

Při takových setkáních je důležité navázat a prohlubovat osobní kontakty, dozvědět se, jak žijí sestry a bratři v jiných sborech, co podnikají, s čím zápasí. Protože se každý sbor představuje a vypráví o své práci, je možné sbírat i podněty pro práci doma. Jsme spolu na jedné cestě, můžeme se podpírat. Výrazem toho je i „partnerská liturgie“, kterou jednou za rok po domluvě partnerské sbory konají ve svých sborech.

Jak vzniklo toto partnerství?

Synod západního distriktu EKP 1973 se zabýval přistěhovalectvím ze Surinamu do Nizozemí, kde se tvořily nové sbory. Docházelo k výměně kazatelů a zakládalo se partnerství mezi surinamskými a německými sbory. Synod usnesl: vzájemnými kontakty se obohacujeme. V navazování partnerství se bude pokračovat, do projektu byla včleněna Skandinávie a Švýcarsko. To je počátek vztahů Bad Boll – Amsterdam.

Od 50. let však už existovalo partnerství mezi německými sbory východního a západního distriktu. Když padla „zed“ mezi Východem a Západem, znovu se uvažovalo o partnerství. Byla tu snaha, aby každý německý sbor měl partnerství také s českým sborem nebo nizozemským nebo obojí partnerství. V r. 1992 se dohodl Bad Boll a Ochranov, že chtějí zůstat spolu a do partnerského svazku zapojit i další své partnery: Bad Boll – Amsterdam, Ochranov – Železný Brod. Takhle tedy vyrostl partnerský čtyřlístek. Je to v EKP jediné partnerství čtyř sborů.

J. Polma

Praha – Berlin

Musím se přiznat, že trochu zanedbáváme osobní kontakty s partnerským sborem. Je to oboustranné. Oba sbory totiž prožívají velké změny. Při návštěvách Berlína, ale i Berličanů v Praze jsme žasli, kolik radostí i starostí máme společných.

Radostí je pro nás i pro Berlínské vědomí sounáležitosti, postoje zodpovědnosti vůči budoucnosti našich sborů. Víra, že v posledu naše snažení není jen v našich rukou. Další radostí je poznání, že svět není tak docela netečný k církvi. Konkrétně práce Berlínského sboru s různými skupinami mimocírkevních lidí přináší ovoce.

Mluvila jsem i o starostech, které ne vždy jsou starostmi k uzoufání, ale je v nich skryta i naděje a víra, že se dílo povede.

Myšlenky jak dál a co dál se sborem. Jak máme ve velkoměstě svědčit, zvěstovat. Jaké metody a postupy. Kam má sbor vykročit, má zasahovat do veřejného dění? To jsou všechno otázky, které při diskuzích zazněly, které jsme společně sdíleli v rozhovorech.

Nemalou starostí sborů, která se projevila na synodu EKP, ale i na Synodu ČCE, je starost o samofinancování církve. O ekonomii nejen víry, ale i o ekonomii sboru, který má své hmotné potřeby.

Vděčíme bratřím a sestrám z Berlína za nemalou podporu nejen duchovní, ale i finanční pro plán získání vlastního zázemí pro sbor v Malešicích. Děkujeme i za sdílené nápady, podněty, za upřímná slova, co je ve sboru trápí, ale i z čeho mají radost a co se povedlo.

eš

z církví

Farář a spisovatel Jörg Zink (1922-2016)

9. srpna zemřel ve Stuttgartu evangelický farář a spisovatel Jörg Zink v pozeňnaném věku více než 93 let. Byl jsem přesvědčen, že najdu rychle nějakou knížku, která mu vyšla česky, protože napsal tisíce a tisíce krátkých meditací, výkladů a zamyšlení. Dohromady mu vyšlo na dvě stovky publikací (a prodalo se jich celkem na 20 milionů) – ale překvapeně jsem shledal, že česky nic. Přitom Jörg Zink byl jedním z nejpoblárnějších německých teologů. Léta míval v německé televizi „slovo na neděli“.

Jinak byl celoživotně radikál. Zdůrazňoval, že křesťanství se nesmí uzavřít do církve, že je třeba vytvářet protiváhu k církvi organizované, instituční a konzervující. Církve nesmí usilovat především o stabilitu, dostatek peněz a dobrou organizaci. Příznačně se vyjádřil i k blížícímu se jubileu reformace. Když sledoval na všech stranách přípravy na patrně největší oslavy v dějinách evangelické církve, suše k tomu poznamenal: „Tak důležitý mi zas Luther nepřipadá.“

Sám pilně pracoval na překládání Nového zákona do moderní němčiny, ale nebyl nijak nadšen pro vědeckou práci: „Nedovedu si představit, že by Ježíš získal mezi těmi rybáři, sedláky a hospodyněmi v Galileji následovníky, kdyby jim evangelium zvěstoval takovou teologií, jakou zahrnujeme my své posluchače.“

Zink byl aktivní až do vysokého věku, ještě roku 2011, jako skoro devadesátiletý, vystupoval na Kirchentagu a stále připomínal, že křesťané mají být ve společnosti vidět a cítit. Evangelium je veřejnou věcí.

- red -

církev a humor

Sborová sestra

Zvoní telefon. Ustaraná paní domu k němu přiběhne a zvedne jej.

„Tady sborová sestra. Jak se máte, drahá? Jak se vám dnes vede?“

„Ach sestro, jsem na pokraji sil. Malá nechce jíst, porouchala se pračka. Nestihla jsem dojít na nákup a ke všemu jsem si podvrtila nohu a tak tu kulhám. A máme pozvané na večeri hosty.“

„Drahá, uklidněte se a nechte nohu trochu odpočinout, během půlhodiny jsem u vás. Pomůžu vám nakoupit, uklidit, uvařit, zvládneme to. Zavolejte servis na tu pračku, než přijdou, jsem tam a vyřídím to s nimi.“

A zavolám Georgovi do kanceláře, ať kouká přijít dřív a projednou taky pomoci.“

„Georgovi?“ ptá se mladá paní, „kdo je George?“

„Přece váš manžel! Jste Brownová, 221 556?“

„Ne, tohle je 221 559, Kingovi.“

„Promiňte, to jsem vytočila špatné číslo.“

„Haló, znamená to, že nepřijdete?“ - Ticho.

Věrný v mnohém

Při sborovém večeru pověděl jeden z nejbohatších členů sboru své svědectví.

„Jsem milionář,“ povídá, „a pokládám to za požehnání od Boha. Pamatuji si den, kdy se moje životní cesta změnila, jako by to bylo dnes. Vydělal jsem si svůj první dolar jako poslíček a šel jsem večer do kostela. Byl tam misionář, který vyprávěl o své práci. Měl jsem jen ten dolar a bylo mi jasné, že můžu dát buď všechno, co mám, nebo nic. Rozhodl jsem se dát všechno pro Boží dílo. Věřím, že proto mi Bůh požehnal a jsem teď tak bohatý.“

Všichni pokyvovali hlavami a usmívali se.

Když si ten muž sedal do lavice, naklonila se k němu drobná stařenka:

„Nádherný příběh! Co kdybyste to udělal znovu?“